

Ваше Екселенције, поштовани предсједници парламентарних странака, колеге из цивилног сектора, независни интелектуалци, грађани Црне Горе

ИИ4С је покренуо иницијативу ка политичким субјектима, представницима земаља Европске уније, Сједињених америчких држава, невладиним организацијама, слободним појединцима да се одреде према проблему дискриминације најбројније језичке заједнице у Црној Гори. Текст иницијативе поред необоривих аргумената у прилог захтјева за равноправност представља и апел свим поменутиим категоријама да се одреде, у писаној форми, по овом питању. Сви заинтересовани своја реаговања могу доставити редакцији портала ИИ4С in4s.redakcija@gmail.com

ИНИЦИЈАТИВА

На основу резултата последњег пописа, већинска језичка заједница у Црној Гори је српска. Та већина грађана Црне Горе, они који говоре српским језиком, не тражи монопол ни повлашћен, већ равноправан статус у друштву. На другој страни, режим учвршћује механизме дискриминације српске језичке заједнице. Управо је последња одлука Уставног суда Црне Горе примјер такве праксе, драстичан по већ регистрованим и могућим последицама.

Оваквом одлуком, Уставни суд имплицира да је Устав тај који својим механизмима заправо спречава и укида принцип равноправности. Тачније, Уставни суд тврди да равноправност најбројније језичке заједнице угрожава статус црногорског језика и његових говорника. Чак и да је тако, онда је то ваљда озбиљан аларм за промјену оних норми које утврђују привилеговане и повлашћене, односно подређене и дискриминисане заједнице или појединце!

Не постоји цивилизован, демократски компромис између равноправности и дискриминације. Наш захтјев остаје доследно и чисто поштовање принципа равноправности.

1. Равноправност је у складу са Уставом. Ни на који начин Устав не спречава равноправан третман у образовању и администрацији већинског језика. Па чак и да постоји уставна норма из које, макар и имплицитно, произилази било каква дискриминација, демократска јавност и слободни појединци су дужни да захтијевају уклањање такве аномалије.
2. Равноправност је у складу с грађанским карактером Устава Црне Горе.
3. Равноправност је темељ праведног и слободног друштва. Равноправност је оквир за сва основна људска права.
4. Равноправност већинског, српског језика, дубоко уграђеног у традицији и историјском бићу Црне Горе, у складу је с принципом поштовања стечених права и с принципом очувања традиционалних вриједности.
5. Равноправност која се тражи у складу је са темељним демократским принципом уважавања грађанске већине. Насупрот томе, режим утврђује инквизициони принцип: доминација „правовјерне“ мањине. Чак се, међу наводним заштитницима црногорског идентитета, игнорише чињеница да вишенационалној лингвистичкој већини припада огроман број Црногораца. Браниоци дискриминације, међутим, разликују „праве“ Црногорце, од „заблудјелих“ Црногораца. Они прописују какав би Црногорац требало да буде: ако није такав како они прописују, заслужује да буде дискриминисан.
6. Равноправност је у интересу државе Црне Горе. Држава није неки апстрактни ентитет који има сопствене интересе и права изван интереса и права грађана Црне Горе. Они који тврде да држава има другачије интересе

од интереса већине њених грађана, имају озбиљан проблем с логиком и елементарним познавањем демократских начела.

7. Равноправност је у складу и са спољнополитичким приоритетом Црне Горе дефинисаним као европске интеграције. Није дискриминација, него равноправност један од темељних европских принципа. Природно је и европски да већински језик буде макар равноправан са осталим језицима. Не постоји ниједна европска земља у којој то није случај.
8. Равноправност је у складу са базичним друштвеним консенсусом. Устав јесте највиши правни акт државе, али је устав, такође, друштвени уговор њених грађана. Што је тај уговор свеобухватнији, то је друштво стабилније. Што је већи број грађана чије се мишљење уважава, то је темељ друштва и државе чвршћи.

Позивамо све политичке субјекте, невладине организације и слободне грађане да упуте и подрже апел да се обезбиједи равноправност српске језичке заједнице. То је заједничка демократска, законска, а прије свега људска обавеза сваког слободног и моралног човјека.

Позивамо дипломатске представнике САД, земаља ЕУ и других држава, да, у духу најзрелијих постулата демократије, пруже подршку и борби против очигледне дискриминације, а у корист равноправности.

Са поштовањем

Гојко Раичевић

Одговорни уредник портала ИН4С